

Debat: Digital Hub Barcelona & Territori

Presentat per la periodista **Elisabet Carnicé**, el debat "**Digital Hub Barcelona & Territori**" va reunir **Maria Ribera Sancho**, exdegana de la FIB i professora de la UPC, com a moderadora, juntament amb **Maria Galindo**, secretària de Polítiques Digitals de la Generalitat de Catalunya, i **Miquel Rodríguez**, gerent de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona.

L'objectiu del debat va ser reflexionar sobre el paper de Barcelona i Catalunya en el futur de l'ecosistema digital, el talent, les institucions i els reptes que marcaran els propers anys.

Maria Ribera Sancho: Durant la sessió anterior ha quedat clara la fortalesa dels hubs tecnològics a Barcelona i Catalunya. Ara volem conèixer el punt de vista de l'administració pública: entendre com hem arribat fins aquí, per què el nostre país ha assolit aquesta posició i com es continua consolidant.

Abordarem aquest debat des de quatre grans eixos: la situació actual del país, el paper de l'administració pública, el talent i les seves fortaleses, i, finalment, la visió de futur.

Per parlar-ne ens acompanyen dues persones amb una àmplia trajectòria en aquest àmbit.

Maria Galindo és secretària de Polítiques Digitals de la Generalitat de Catalunya, amb més de dues dècades vinculada a la innovació pública, les *smart cities*, la transformació digital, el talent i l'equilibri territorial.

Miquel Rodríguez és gerent de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona. Amb una llarga experiència en la gestió pública, treballa per consolidar Barcelona com un dels principals hubs europeus de talent, innovació, activitat econòmica i projecció internacional.

Sabem que Catalunya i Barcelona acullen més de 200 hubs tecnològics, dels quals prop de 140 es troben a Barcelona. Al seu voltant s'hi concentren centres tecnològics, centres de recerca, start-ups i altres iniciatives que generen milers de llocs de treball altament qualificats.

La primera pregunta és molt directa: **què fa que una multinacional decideixi establir un hub tecnològic a Catalunya? Quins són els factors crítics i com hi dona suport l'administració pública?**

Maria Galindo: En primer lloc, moltes gràcies a la FIB i a tota la comunitat FIB per convidar-nos a participar en aquesta 23a Festibity.

Durant aquests 23 anys s'ha fet molta feina. De fet, el Miquel i jo fa molts anys que ens coneixem perquè hem treballat des de diferents institucions amb un mateix objectiu: atraure organismes internacionals perquè s'establissin a Barcelona i contribuïssin a enfortir l'ecosistema que avui tenim.

Aquest ecosistema està format per start-ups, spin-offs nascudes a les universitats, empreses locals i hubs internacionals. També comptem amb universitats molt properes a les necessitats del mercat i de les empreses, fet que permet generar les condicions adequades perquè els projectes puguin créixer.

Abans, a la taula anterior, David Brown comentava una idea que comparteixo plenament: per atreure i retenir talent cal tenir un propòsit.

Crec que Barcelona, Catalunya i tot aquest ecosistema tenen aquest propòsit. Avui mateix n'és una mostra veure tota la gent reunida aquí. Aquest propòsit es construeix gràcies al treball conjunt de totes les organitzacions, compartint esforços i entenent què pot aportar cadascú.

Això és el que valoren les empreses.

També tenim unes institucions que hi creuen. Comptem amb unitats especialitzades en captació d'inversions, promoció econòmica i promoció internacional. No ens fa mandra agafar la maleta i anar a explicar al món què està passant a Catalunya i a Barcelona.

De vegades ens hem de creure més el que tenim. A Catalunya passen coses perquè tenim talent, tenim capacitat i tenim institucions compromeses amb aquest propòsit.

Miquel Rodríguez: Hi coincideixo plenament.

Crec que Barcelona combina una sèrie de factors que són difícils de trobar en altres ciutats.

El primer és la generació de talent. S'ha dit moltes vegades, però no ens n'hem de cansar ni de repetir-ho ni de creure'ns-ho. Barcelona és una capital científica i del coneixement. És un referent a Catalunya, a Espanya i es troba entre els principals pols europeus i mundials.

Aquest és un element molt important perquè molts dels més de 200 hubs que s'han instal·lat a Barcelona atreuen talent internacional, però també contracten talent local. En molts casos, més del 50 % dels professionals que hi treballen s'han format aquí.

El segon factor és la nostra capacitat per acollir grans esdeveniments. La Fira de Barcelona és un actiu molt competitiu i el Mobile World Congress ha estat determinant. Fa vint anys que se celebra a Barcelona i és impossible explicar el creixement del sector digital sense el seu impacte.

El tercer element és la connectivitat internacional.

Barcelona s'ha convertit en un dels principals hubs intercontinentals d'Europa. En vint anys hem passat de tenir quatre vols intercontinentals a superar la seixantena, i recentment s'ha anunciat el primer vol directe amb Taiwan. En un sector com el digital, aquesta connectivitat és absolutament estratègica.

Per tant, la combinació de talent, grans esdeveniments, connectivitat internacional i una estreta col·laboració entre institucions públiques i privades és el que ens converteix en una ciutat especialment atractiva respecte a altres territoris.

Maria Ribera Sancho: Més enllà de Barcelona, m'agradaria conèixer la visió de la Generalitat.

Quins atributs té Catalunya com a país que poden facilitar que els beneficis dels hubs tecnològics arribin també al conjunt del territori?

Maria Galindo: Crec que el projecte de la Gigafactoria és un bon exemple del camí que hem de seguir.

Distribuir les grans inversions arreu del territori és fonamental perquè genera activitat econòmica, desperta l'interès de les empreses i contribueix a atreure talent més enllà de Barcelona.

Actualment, aproximadament el 70 % dels hubs tecnològics es concentren a Barcelona, igual que la major part de la inversió estrangera vinculada a la tecnologia. Això també genera pressions sobre la ciutat, com ara en l'àmbit de l'habitatge.

Per això és important planificar el creixement de manera equilibrada. Si distribuïm les inversions pel territori, no només despressuritzem Barcelona, sinó que també generem noves oportunitats en altres punts de Catalunya.

Quan comparem Barcelona amb altres grans ciutats internacionals, veiem que moltes entenen la seva àrea metropolitana en un radi d'una hora de distància. Aquesta mateixa mirada ens ha de permetre entendre Tarragona, Girona o Ponent com a part d'un ecosistema connectat, capaç d'acollir inversions i créixer de manera conjunta.

En definitiva, hem de portar les inversions allà on també hi ha talent i capacitat de desenvolupament. És una planificació volguda i necessària, perquè Barcelona, per si sola, no podrà absorbir tot aquest creixement.

Maria Ribera Sancho: Abans d'entrar en el bloc dedicat al talent, us demanaria un exercici de síntesi. **Si haguéssiu de definir en una sola paraula quin és el principal actiu de Barcelona i de Catalunya, quina seria?**

Maria Galindo: Per no repetir la mateixa paraula, diria ecosistema. Al final, el talent és l'eix vertebrador de l'ecosistema, però crec que el que realment ens diferencia és la capacitat que tenim de treballar conjuntament.

Maria Ribera Sancho: M'agrada que parlem de talent i d'ecosistema perquè ens permet introduir el següent bloc del debat.

Des de la universitat, i aquí hi ha representants de la UPC i d'altres universitats, observem un creixement de l'interès dels joves pels estudis tecnològics. També augmenta la demanda de professionals del sector.

La pregunta és clara: **estem formant el talent que necessita el mercat? I quin suport pot oferir-hi l'administració?**

Maria Galindo: La resposta és que sí: les universitats estan fent una feina extraordinària.

Abans es parlava de la contribució de la FIB al desenvolupament del talent i de l'economia digital del país, i crec que és un bon exemple del paper que està fent el sistema universitari.

Ara bé, la tecnologia evoluciona molt ràpid.

L'ocupació TIC a Catalunya continua creixent entre un 10 % i un 20 % anual. Al mateix temps, continuem atraient hubs tecnològics internacionals i també es creen empreses que absorbeixen aquest mercat laboral.

Quin és el repte? Que hi ha un desajust entre les necessitats que tenen les empreses i les competències que estem formant.

Fa només dos anys hi havia una demanda molt elevada de desenvolupadors júnior perquè era el perfil més necessari. Avui, moltes d'aquestes tasques ja es fan amb eines d'intel·ligència artificial i les empreses demanen perfils diferents.

Els canvis són tan ràpids que costa adaptar-hi la formació.

Per això estem treballant en el Pacte Nacional pel Talent Digital, amb l'objectiu d'alinejar les necessitats de les empreses, del mercat i de la mateixa administració amb les capacitats que som capaços de generar.

Maria Ribera Sancho: **En aquest context, les microcredencials i les formacions curtes, intensives però amb el mateix rigor i qualitat que ofereixen les universitats, poden ser una part de la solució?**

Miquel Rodríguez: De fet, ja hi estem treballant.

Més enllà de la formació reglada, cada vegada pren més importància la formació contínua, especialment a través de les microcredencials.

Però sobretot hem de parlar de reskilling, és a dir, de la capacitat que tenen les persones per reinventar-se professionalment i adaptar-se als canvis que viu l'economia.

Aquest és un treball que fem conjuntament amb la Generalitat i també amb grans empreses. Tenim iniciatives com el Pol de Digitalització, Portalento, els projectes amb Telefónica o la IT Academy de Barcelona Activa.

Ara bé, hi ha dos aspectes més que considero essencials.

El primer és que no podem parlar només de reskilling des d'un punt de vista laboral. També hem de reduir la bretxa digital que aquests canvis poden generar a la societat.

L'administració té la responsabilitat d'acompanyar la implantació de la intel·ligència artificial perquè ningú en quedi al marge.

El segon aspecte és la responsabilitat de les empreses.

No n'hi ha prou amb invertir en intel·ligència artificial; també cal invertir en intel·ligència humana.

Quan apareixen estadístiques que indiquen que cada vegada es contracten menys perfils júnior, penso que és un error estratègic. Els júnior d'avui seran els professionals sènior de demà.

Per això tots —administracions, universitats i empreses— hem de continuar adaptant la formació als canvis tecnològics.

Maria Ribera Sancho: A escala europea també s'estan impulsant iniciatives com les Virtual Training Academies, especialitzades en intel·ligència artificial, supercomputació o ciberseguretat, que poden contribuir a formar aquests nous perfils professionals. Creieu que aquest és el camí?

Maria Galindo: Sí, sens dubte.

Cada vegada serà més important entendre la formació com un procés que dura tota la vida professional.

Ja no és suficient cursar una carrera universitària i pensar que aquella formació servirà per sempre. Necessitem universitats capaces d'oferir microcredencials, cursos d'actualització i itineraris flexibles que permetin als professionals continuar formant-se durant tota la seva trajectòria.

En aquesta línia, des de la Generalitat també estem impulsant diferents iniciatives.

Per exemple, conjuntament amb l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya estem desenvolupant formacions en línia dirigides a tota la ciutadania perquè pugui adquirir competències bàsiques de ciberseguretat.

Avui dia, gran part de la relació amb l'administració i amb els serveis públics és digital. La tecnologia evoluciona tan ràpid que tots, jo inclosa, necessitem continuar aprenent.

Cal saber interactuar amb eines d'intel·ligència artificial, entendre què passa amb les nostres dades i ser conscients de les implicacions que té aquesta transformació digital.

Per això és tan important ampliar aquesta oferta formativa i facilitar que qualsevol persona pugui adquirir aquestes competències digitals.

Maria Ribera Sancho: Ens queda poc temps i m'agradaria acabar amb una mirada al futur.

Veieu possible que, en els pròxims anys, Catalunya consolidi una gran xarxa de hubs tecnològics especialitzats? Com imagineu aquesta evolució?

Miquel Rodríguez: Jo diria que aquesta xarxa ja existeix.

Quan parlem dels més de 200 hubs tecnològics que tenim a Catalunya, estem parlant de més de 200 multinacionals que han decidit ubicar el seu hub digital a Barcelona. Això ja genera una xarxa que, encara que de vegades sigui informal, és molt real.

Aquesta xarxa ja comença a funcionar sota el paraigua de la Mobile World Capital, que facilita espais de trobada i col·laboració entre els diferents hubs.

Pensant en el futur, el nostre objectiu és continuar creixent.

Fins ara hem estat en una posició reactiva: Barcelona és una ciutat atractiva i les inversions arriben. Ara hem de fer un pas més i adoptar una actitud proactiva, sortint a buscar noves inversions de manera conjunta.

Això és el que ja estem fent conjuntament amb la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i la resta d'institucions implicades, identificant oportunitats concretes i treballant plegats per atreure nous projectes estratègics.

Maria Ribera Sancho: Imaginem-nos que ens retrobem a la Festibity del 2030. Quin us agradaria que fos el titular d'aquell dia?

Maria Galindo: "Catalunya, capital digital d'Europa."

Miquel Rodríguez: "I del món."

Maria Ribera Sancho: Per acabar, us demanaré una última reflexió.

Des del punt de vista de l'administració pública, quina és la prioritat que no podem ajornar si volem continuar avançant en el desenvolupament tecnològic?

Maria Galindo: Per mi hi ha una prioritat molt clara: no perdre mai de vista les persones.

La tecnologia ha d'estar sempre al servei de la societat i ha de respondre a un propòsit. Quan impulsem projectes d'innovació o de transformació digital, hem de pensar en el seu impacte social i en com contribueixen a millorar la vida de les persones.

La comunitat ha de continuar sent al centre de totes les decisions.

Miquel Rodríguez: Jo destacaria una altra paraula: transferència.

Hem de continuar treballant perquè tot el coneixement que es genera als centres de recerca, a les universitats i dins del nostre ecosistema arribi realment a les empreses.

La transferència de coneixement i la innovació són les eines que permetran que les empreses del nostre país siguin cada vegada més competitives.

Maria Ribera Sancho: Moltes gràcies, Maria Galindo, secretària de Polítiques Digitals de la Generalitat de Catalunya.

Moltes gràcies, Miquel Rodríguez, gerent de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, per compartir aquesta estona de reflexió amb nosaltres.

Ens hauríem agradat disposar de més temps per continuar la conversa, però aquest debat ens deixa una idea clara: el futur digital de Catalunya passa per continuar apostant pel talent, per la col·laboració entre institucions, universitats i empreses, i per garantir que la innovació arribi a tot el territori i tingui sempre les persones al centre.

Moltes gràcies a tots per acompanyar-nos.